

DATUM
2016-09-29
ERT DATUM
2016-06-30

DIARIENR
2016/137-4
ER BETECKNING
Fi2016/02568/K

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48)

Utredningen har haft i uppdrag att föreslå en ny regional indelning som innebär att Sverige delas in i väsentligt färre län och landsting. Uppdraget har varit att utgå från vilka behov medborgare och näringsliv har i olika frågor bl.a. transporter, arbetsmarknad, hälso- och sjukvård, utbildning, kultur och en god miljö. I detta delbetänkande redovisar utredningen förslag som kan införas den 1 januari 2018 och den 1 januari 2019.

Statskontoret tillstyrker förslaget om tre nya län från 2018 och för lands-
tingens del från 2019. Statskontoret delar utredningens syn att dagens läns-
indelning har spelat ut sin roll och inte är ändamålsenlig. Den demografiska
utvecklingen mot en allt äldre befolkning och en mindre andel av befolk-
ningen i arbetsför ålder innebär utmaningar för exempelvis kostnadsutveck-
lingen och finansieringen av den offentliga välfärden. Sverige har en stark
urbaniseringstrend som innebär att olika delar av landet står inför olika
utmaningar. Behoven av välfärdstjänster och service skiljer sig åt mellan
olika delar av landet, vilket i sin tur påverkar förutsättningarna för förvalt-
ningen att erbjuda medborgarna likvärdig tillgång till service och tjänster.¹
En ny läns- och landstingsindelning är ett sätt hantera dessa utmaningar.
Statskontoret har i tidigare remissvar till regeringen ansett att färre och
större huvudmän inom hälso- och sjukvården ger bättre förutsättningar att
uppnå en regional och nationell samordning.²

Statskontoret tillstyrker även utredningens förslag om att länsstyrelsernas
organisation ska följa den föreslagna läns- och landstingsindelningen. Tro-
ligen ökar detta länsstyrelsernas möjligheter att samordna staten tvärasekto-
riellt och regeringens förutsättningar att styra kan förbättras.

Vi instämmer också i utredningens förslag att enbart relevanta myndigheters
organisation bör följa den föreslagna läns- och landstingsindelningen. En
enhetlig regional indelning kan förbättra regeringens möjligheter att styra
sammanhållet, men många statliga myndigheter har ingen direkt eller

¹ Statskontoret (2015) *Vägen till en lärande och effektiv förvaltning. Utvecklingsområden och prioriteringar 2015–2016*.

² Statskontoret Remissvar 2016-05-20 över Effektiv vård (SOU 2016:2) (Dnr 2016/51-4).

DATUM

DIARIENR

2016-09-29

2016/137-4

naturlig koppling till regionala frågor. Det bör därför inte vara ett generellt krav om en gemensam regional indelning bland statliga myndigheter. Statskontoret vill också understryka betydelsen av en noggrann analys av vilka myndigheter som är lämpade att ha en enhetlig regional indelning. Eventuella omorganisationer har stora konsekvenser för myndigheter och många myndigheter med regional organisation har nyligen genomfört omfattande reformer.

Statskontoret efterlyser några fördjupade analyser i utredningens fortsatta arbete. I delbetänkandet är det oklart på vilket sätt större geografiska enheter skapar en bättre och mer effektiv offentlig verksamhet för medborgarna och varför det blir billigare för landstingen. Även om det sannolikt är ett rimligt antagande, efterfrågar vi empiriskt underlag och analyser som tydligt visar detta. Även demokratiaspekter som handlar om identitet och känsla av tillhörighet till ett län är viktiga frågor som utredningen inte behandlar tillräckligt och som har betydelse för läns- och landstingsindelningen.

Generaldirektör Ingvar Mattson har beslutat i detta ärende. Utredningschef Marie Uhrwing samt utredare Camilla Gjerde, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Ingvar Mattson

Camilla Gjerde